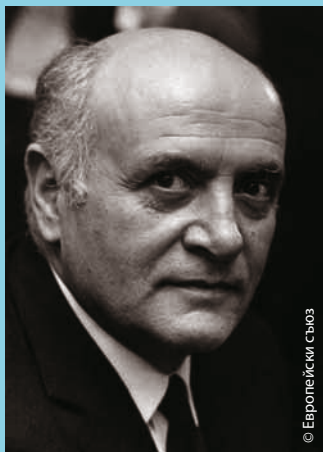

Алтиеро Спинели: непреклонният федералист

Алтиеро Спинели 1907 - 1986

Италианският политик Алтиеро Спинели е един от основателите на Европейския съюз. Той е водещата личност зад предложението на Европейския парламент за договор за федерален Европейски съюз – т. нар. план „Спинели“. Той е приет през 1984 г. от парламента с преобладаващо мнозинство и допринася за укрепването на Договорите за ЕС през 80-те и 90-те години на XX век.

На 17 години Спинели влиза в комунистическата партия, вследствие на което фашисткия режим го хвърля в затвора, където той остава от 1927 до 1943 г. В края на Втората световна война Спинели създава Федералистско движение в Италия.

В ролята си на съветник на такива личности като Алчиде де Гаспери, Пол-Анри Спаак и Жан Моне той работи за обединението на Европа.

Като опитен юрист също така подпомага европейската кауза в научната област и създава в Рим Института по международни отношения.

Като член на Европейската комисия от 1970 до 1976 г. Алтиеро Спинели поема вътрешната политика. В продължение на три години е депутат в италианския парламент от комунистическата партия, преди да бъде избран през 1979 г. в Европейския парламент.

Ранни години

Алтиеро Спинели е роден в Рим на 31 август 1907 г. в социалистическо семейство. От много ранна възраст започва активна политическа активност в италианската комунистическа партия. През 1926 г. в резултат на дейността му в комунистическата партия е арестуван и осъден от фашисткия специален трибунал на Мусолини на 16 години и 8 месеца затвор. Той прекарва 10 години в затвора и още 6 - в заточение. През цялото това време Спинели отказва да предаде идеите си и да се покае, въпреки че това да би довело до помилване. Докато е в затвора учи усилено и става страстен поддръжник на наднационалната интеграция. Той критикува някои от политическите позиции на комунистическата партия. Разочарованието му от партията и дълбоките познания, които е получил от учението си, го карат да напусне комунистите

и да се присъедини към каузата на федералистите. Именно през този период, когато Спинели е държан в плен на малкия остров Вентотене, се оформят федералистките му идеи. Той се убеждава все повече, че общоевропейското движение към федерализъм ще помогне да се противопостави на разрушителните сили на национализма.

Манифестът от Вентотене

По времето, когато е във Вентотене, Спинели прочита трудовете на няколко теоретици на федерализма. Вдъхновен от техните мисли и идеи, заедно с други политически затворници той съставя Манифеста от Вентотене, в който представя същността на федералисткото виждане за бъдещето на Европа. Този

манифест е един от първите документи, които призовават за европейска конституция. Наречен първоначално „Към свободна и обединена Европа“, манифестът заявява, че всяка победа над фашистките сили ще бъде безполезна, ако не доведе до нещо повече от установяването на друг вариант на старата европейска система на суверенни нации-държави, само че в различни съюзи. Това ще доведе единствено до нова световна война. В манифеста се предлага създаването на наднационална европейска федерация от държави, чиято най-важна цел ще бъде да обвърже европейските държави до такава степен, че да е невъзможно те отново да започнат война.

Федералисткото движение

След излизането му от затвора през 1943 г. трудовете на Спинели служат като програма за Европейското федералистко движение (Movimento Federalista Europeo), което той създава през същата година. До края на 40-те и през 50-те години на XX век Спинели става твърд защитник на федералистката кауза за обединена Европа. През този период той критикува липсата на напредък в опитите да се постигне европейска интеграция. Неговото мнение е, че не е достатъчно междуправителствено сътрудничество с пълен национален суверенитет в организации като ОИСР или Съвета на Европа. Поради тази причина силно настоява за по-нататъшната интеграция. Като политически съветник на тогавашния министър-председател Алчиде де Гаспери го убеждава например да настоява за създаването на Европейска отбранителна общност, макар че за негово разочарование тя се проваля.

Клубът „Крокодил“

През 60-те години на XX век Алтиеро Спинели е съветник на правителството и научен работник, създава Института по международни отношения в Рим и е член на Европейската комисия от 1970 до 1976 г. През 1979 г. е избран за депутат в Европейския парламент. В това си качество отново използва възможността да пропагандира федералистките си възгледи за Европа. През 1980 г. заедно с други европейски депутати – привърженици на федерализма, той основава клуба „Крокодил“, наречен така по името на ресторанта в Страсбург, който те често посещават. Клубът „Крокодил“ настоява за нов европейски договор. Членовете му внасят предложение в парламента да се създаде специална комисия за изработване

на предложение за нов Договор за Европейския съюз, който по същество да представлява конституция на Европа.

Планът „Спинели“

На 14 февруари 1984 г. Европейският парламент приема предложението му с преобладаващо мнозинство и одобрява „Проект на договор за създаването на Европейски съюз“, т. нар. план „Спинели“. Макар че националните парламенти не одобряват договора, този документ действително дава основа за Единния европейски акт от 1986 г., който отваря националните граници за общия пазар и за Договора от Маастрихт през 1992 г. за създаването на Европейския съюз. Ентузиазмът на Спинели убеждава президента на Франция Митеран да преобърне враждебността на Франция към всичко различно от междуправителствения подход към Европа. Това дава тласък на редица европейски правителства да задвижат по-нататък процеса на европейска интеграция.

Спинели в Европейския парламент малко след като той приема неговия план за федерална Европа през 1984 г.

Макар че не всички смели идеи на Спинели стават реалност, той неотклонно се стреми към целта си за европейско наднационално правителство, за да се предотвратят бъдещи войни в Европа и да се обединят европейските страни в единна Европа. Идеите му вдъхновяват много промени в Европейския съюз, в частност значителното разширяване на правомощията на Европейския парламент. А федералисткото движение все още провежда редовни срещи на малкия остров Вентотене. Алтиеро Спинели умира през 1986 г. Главната сграда на Европейския парламент в Брюксел носи неговото име.